

straffesager og til i disse sager at anvende de tvangsindgreb, som politiet efter retsplejeloven kan anvende under efterforskningen af almindelige straffesager.

Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordning foreslår, at alene den militære anklagemyndighed som udgangspunkt skal have kompetence til at efterforske militære straffesager og til at træffe afgørelse om tiltalerejsning, herunder ved udfærdigelse af bødeforlæg. Årsagen hertil er, at der ved militære straffesager fremover må antages at være tale om mere alvorlige sager, hvor netop straf kan komme på tale sammenholdt med ønsket om en klar adskillelse mellem militære straffesager og sager om disciplinære sanktioner, hvor sidstnævnte forbeholdes for mindre alvorlige pligtforsømmelser, der ikke er strafbare, men hvor det af disciplinære årsager fra de militære chefers side er nødvendigt at kunne reagere hurtigt med en form for sanktion, jf. herved forslaget til disciplinarlov almindelige bemærkninger punkt 3.1. og 3.2.

Princippet om, at efterforskningen af militære straffesager fremover alene forestås af den militære anklagemyndighed, må dog modificeres i et vist omfang. Det vil af praktiske grunde være nødvendigt, at militære myndigheder på begæring kan bistå den militære anklagemyndighed med konkrete efterforskningskridt, ligesom det kan være nødvendigt, at militære myndigheder på stedet selvstændigt kan foretage sådanne konkrete efterforskningskridt, som ikke kan opsættes.

Bestemmelser herom er derfor optaget i lovforslagets § 8, stk. 1, og § 9, stk. 1.

Der henvises til betænkningen, side 258 og 322, og til de særlige bemærkninger for de pågældende bestemmelser.

3.4. Varetægtsfængsling

Gældende militær retsplejelov indeholder i § 18 en bestemmelse, der giver mulighed for varetægtsfængsling i militære straffesager, når der efter sagens omstændigheder er særlig grund til at antage, at sigtedes forbliven på fri fod vil virke nedbrydende på disciplinen.

Militær retsplejelov § 18 bygger på den tidligere gældende bestemmelse i retsplejeloven § 780, der – for at retten kunne afsige kendelse om varetægtsfængsling – alene krævede, at der forelå ”skellig grund til at antage, at den sigtede har gjort sig skyldig i en forbrydelse, hvorfor straffen efter det foreliggende skønnes at ville blive højere end bøder eller hæfte”.

Ved ændring af retsplejeloven i 1978, jf. lov nr. 243 af 8. juni 1978, blev betingelserne for, at retten kunne træffe bestemmelse om varetægtsfængsling under ef-

terforskningen, betydeligt skærpet. Militær retsplejelov § 18 blev ikke ændret i denne forbindelse, og det antages derfor, at § 18 i det hele fraviger de krav, som efter retsplejeloven § 762 skal være opfyldt, for at retten kan afsige kendelse om varetægtsfængsling i militære straffesager.

Om den gældende bestemmelse henvises til betænkningen, siderne 171 -176.

Den væsentligste forskel på adgangen til varetægtsfængsling i militære straffesager og andre straffesager er kravet efter retsplejeloven § 762 om, at den lovovertrædelse, som sigtelsen vedrører, skal give mulighed for straf af fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover. De fleste bestemmelser i gældende militær straffelov kapitel 7 om pligtforsømmelser har en væsentlig lavere strafferamme, typisk 3 til 6 måneders fængsel.

Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordning har fundet, at der fortsat er behov for at kunne træffe bestemmelse om varetægtsfængsling af disciplinære grunde i sager vedrørende mere alvorlige overtrædelser af militær straffelov. Det foreslås, at der – som efter den almindelige bestemmelse i retsplejeloven § 762 – skal foreligge begrundet mistanke om, at den pågældende har begået en overtrædelse af militær straffelov, og at forholdet efter loven kan medføre straf af fængsel. Endvidere skal der foreligge særlig grund til at antage, at sigtedes forbliven på fri fod vil virke alvorligt nedbrydende på disciplinen. Efter forslaget kan varetægtsfængsling efter denne bestemmelse højst udstrækkes til 7 dage og kan ikke anvendes, hvis lovovertrædelsen kan forventes at ville medføre straf af bøde.

Den foreslåede bestemmelse er optaget som § 11 i forslaget til militær retsplejelov.

Der henvises i øvrigt til betænkningen, siderne 323 - 324 og til de særlige bemærkninger til § 11.

3.5. Ransagning og beslaglæggelse i militære straffesager

Gældende militær retsplejelov § 14 giver hjemmel til at foretage ransagning og beslaglæggelse på militært område ved mistanke om et strafbart forhold, uden at mistanken kan rettes mod en bestemt person, og uden at retsplejelovens betingelser for disse retskridt i øvrigt er opfyldt. Indholdet af den gældende bestemmelse, herunder forholdet til retsplejelovens almindelige regler om ransagning og beslaglæggelse, er beskrevet nærmere i betænkningen, siderne 159 - 168.

Ransagning efter § 14 anvendes i praksis især i situationer, hvor der er mistanke om, at der er forsvundet våben mv., eller at der findes narkotika på områ-